

Agnieszka Kruk

Opalino, pow. Wejherowo

Informator Archeologiczny : badania 8, 110-111

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ciałopalne kultury wschodnio-pomorskiej z okresu wczesno-lateńskiego.

Odsłonięto powierzchnię 700 m² znajdując 25 obiektów, w tym: 14 grobów skrzynkowych, 10 popielnicowych oraz 1 jamowy. Łącznie na tym stanowisku znaleziono dotychczas 67 grobów, odsłaniając około 70% całego przypuszczalnego obszaru cmentarzyska. Część stanowiska została zniszczona przez piasznice i drogę dojazdową; część obiektów około 12-15, została wyrabowana przed rozpoczęciem prac wykopaliskowych. W chwili obecnej wydaje się, że jest to największe z badanych cmentarzysko kultury wschodnio-pomorskiej w województwie łódzkim i przylegających partiach kieleckiego.

Do najciekawszych znalezisk należał grób 43 o regularnej skrzyni grobowej bez płyty nakrywającej, nie zawierający pochówki. Dokładna obserwacja prowadzona w trakcie odsłaniania grobu wyklucza jego wcześniejsze wyrabowanie. Wśród płyt kamiennych znaleziono dwa brązowe wisiorki. Kolejny grób nr 44 prezentował również klasyczną formę skrzynkową i zawierał jedyną na tym stanowisku popielnicę o kształcie gruszkowatym i czarnych wygładzonych powierzchniach, nakrytą pokrywą z podwójnym guzkiem. Popielnica nawiązuje kształtem do urn twarzowych i nie posiada analogii w tym rejonie. W trzech wypadkach, obok grobów skrzynkowych, w ich bezpośrednim sąsiedztwie lub wprost na kamieniach obstawy, odkryto groby popielnicowe zawierające szczątki dzieci.

Badania będą kontynuowane.

MILANÓWEK, pow. Grodzisk Maz.
FAŁĘCIN, pow. Pruszków

patrz
okres wpływów rzymskich

NOWY TARG, pow. Sztum
Stanowisko 6

patrz
okres halsztacki

OPALINO, pow. Wejherowo

Pracownia Archeologiczno-
Konservatorska PP PKZ
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Agnieszka Kruk. Finansowała Dyrekcja Elektrowni Wodnej Żarnowiec w budowie. Drugi sezon badań. Osada kultury pomorskiej z okresu lateńskiego.

Prowadzono prace wykopaliskowe w niezniszczonej, wschodniej części stanowiska w nawiązaniu do wykopów z poprzedniego sezonu.

Przebadano obszar o powierzchni 160 m². Natrafiono na ślady pięciu palenisk, z których dwa zawierały materiał ceramiczny. Paleniska w rzucie poziomym miały kształt owalny o średnicy około 70 cm. i były wkopane w całość do głębokości około 60 cm. Nad paleniskami wystąpiła jednolita warstwa kulturowa ze stosunkowo dużą ilością materiału ceramicznego datującego osadę wstępnie na okres lateński.

Nie planuje się dalszych badań.

OSIEK-PRACZ, pow. Wyrzysk

patrz
okres halsztacki

PĘCICE, pow. Pruszków
Stanowisko 2

patrz
okres wpływów rzymskich

PIASKI, pow. Opoczno
Stanowisko 1

Muzeum w Tomaszowie
Mazowieckim

Badania prowadzili mgr Marcin Gąsior i mgr Edward Cwiertak. Finansował WKZ w Kielcach. Czwarty sezon badań. Cmentarzisko ciałopalne kultury wschodnio-pomorskiej i grobów kloszowych z okresu wczesno-lateńskiego.

Odsłonięto powierzchnię 500 m² /20 odcinków 5 x 5 m/, w których znaleziono 7 grobów ciałopalnych w tym 1 kloszowy; 2 popielnicowe i 4 z obwarowaniem kamiennym, co łącznie daje 25 obiektów tego rodzaju, znalezionych dotychczas na cmentarzysku.

Odkryte obiekty nawiązują formą i zawartością do znalezionych w poprzednich latach grobów, prezentując typowe dla kultury wschodnio-pomorskiej i grobów kloszowych formy ceramiczne oraz charakterystyczny dla tego stanowiska, owalny kształt komory grobowej. Ciekawym znaleziskiem był "skarb" guziczków brązowych i cynowych zawieszek, znaleziony w sąsiedztwie grobu z obwarowaniem kamiennym. Skarb ten zawierał łącznie 61 przedmiotów, w tym: 8 guzów brązowych dużych o średnicy 3,3 - 3,6 cm, 15 guziczków o średnicy 1,5 cm, 10 guziczków o średnicy 1 cm, 6 zawieszek cynowych podzielonych wewnątrz na 6 pól o średnicy 2,7 cm, i 22 zawieszki o średnicy 1,9 cm podzielone na 4 pola. Całość tworzyła niewielkie skupisko, sugerujące zakopanie w płytkiej jamce woreczka czy też sakiewki z tymi przedmiotami. Znalezisko to, którego chronologię określono wstępnie na Hallstatt D, wydaje się być związane z występującym w pobliżu cmentarzyska osadnictwem kultury łużyckiej.

W roku 1975 przewidywane jest zakończenie badań.